

عظمت و

شکوه علم

از دیدگاه

قرآن

● خداوند متعال،

علم و دانش را علت کلی و اساسی

آفرینش همه پدیده‌های هستی

معرفی کرده است

خداوند متعال، علم و دانش را علت کلی و اساسی آفرینش همه پدیده‌های هستی - اعم از آسمان و زمین - معرفی کرده است و همین نکته برای نشان دادن عظمت و ارزش علم، بهترین دلیل‌گویا و فاطع ترین گواه می‌باشد. وقتی خداوند متعال می‌خواهد چشم بصیرت انسان را در برابر این نکته و حقیقت باز کند و دلهاي خردمندان را در مقابل این واقعیت، آگاه و بیدار سازد لذا در کتاب آسمانی خود می‌فرماید: "خدائی که هفت آسمان را آفرید و زمین را همسان با آن خلق کرد تا فرمانش میان این دو پدیده، شکف فروود آید" هدف این است که از علم و بصیرت برخوردار گردید، بصیرتی که شما را به قدرت و توانایی همه‌گیر و گسترده، خداوند رهنمون باشد. "(سوره طلاق - آیه ۱۲)

برای روشن شدن مسئله، فضیلت علم - بوسیله علم به توحید و یکانگی خدا - همین آیه کفایت می‌کند. آنکاه که بروزدگار جهان، آدم را آفرید و او را از بونه، عدم رهایی بخشید و لباس هستی بر قامت وی بروشاند، بر او منت گذارد که وجود او را با زیور علم آراست. لذا در اولین سوره‌ای که بپیامرش محمد (ص) فرو فرستاد ارزش نعمت علم و دانش را بازگو فرموده و بر تمام افراد بشر چنین منت گذارد که در میان همه پدیده‌های هستی، وجود آنان را با علم و دانش مشخص و ممتاز ساخته است، آنچاکه می‌فرماید: "اقرا، باسم رب الـدی خلق، خلق الـاسـان من عـلـق، اقرا، وربـک الـاـکـرم، الـدی علم بالـقـلم" (سوره علق - آیه‌های ۱ - ۴)

معنی "ای پیامبر، بنام بروزدگارت خواندن را آغاز کن، بروزدگاری که آمریند است، انسان را لذخون سنته ولخته شده آفرید، بخوان ای پیامبر و خدای توکر امتش نامحدود است از آنچه که با قلم، بشریت را با علم و دانش آشنا و مانوس ساخت".

این کتاب الهی، نخست با سخن از نعمت ایجاد عالم و آدم، آغاز گردیده و سپس نعمت علم و بیانش را بلا فاصله بدگوش هوش انسان می‌خواند. کمترین وقت و تأمل در این آیات، انسان را وامیدارده که چنین سیندیشد: اگر در این موقع و جایگاه - پس از نعمت ایجاد - نعمتی والاتر از علم وجود میداشت، خداوند،

علم و دانش شریف‌ترین حالات ارج آفرین انسان می‌باشد

اول قرار میداشت، چنین شایسته‌نظر میرسید که خداوند در این مورد – بلافاصله پس از گفتار درباره آفرینش عالم و آدم از این حالات و حیثیات، سخن بیان می‌آورد. و ثانیاً این چنین ترتیب آیات، علت اکرمیت خدا را برای ما روشن می‌کند که آن عبارت از تعلیم و اعطای علم به انسان می‌باشد و صفاً به ما هشدار میدهد که سمعت علم و دانش نمایانگر والاترین کرامت‌اللهی نسبت به بشر می‌باشد.

خلاصه‌ای که در بالا بدان اشارت شد شامل پاره‌ای از آکاهیهای است که نمایانگر فضیلت دانش از دیدگاه قرآن می‌باشد و بدانوسله خداوند شخصیت انسان را درج نهاده و امتیاز برجستگی ویژه‌ای برای آن قابل شده است. و انشاء الله در شماره‌های آتشی به شرف و فضیلت علم و دانش از دیدگاه پیامبر اکرم (ص) و ائمه موصومین عليه السلام خواهیم پرداخت باشد که با تفکرونشانه‌های بیش از پیش به ارزشی‌ای والای انسانی در مکتب انسان ساز اسلام بی‌پریم.

انسان را بویزه با چنین نعمتی ممتاز نمی‌ساخت (ولیاً فاصله از نعمت‌های دیگر یاد می‌کرد).

با توجه به نظم و ترتیب آیات فوق بی‌میریم که: اولاً "خداوند در این آیات از نخستین مرحله و حالات انسان در دوران جنبشی یاد می‌کند که او بصورت خون لخته شده و یا همچون زالو به جدار رحم مادر چسیده و از چنین مرحله‌ای پست و نفرت انگیز، حیات و زندگانی خود را آغاز می‌کند و همین موجود غیرقابل توجه، چنان تکامل می‌یابد که در اوج همه پدیده‌های هستی از نظر کمالات قرار می‌گیرد. یعنی انسانی که در چنین وضعیتی بست قراردارد آنکونه وارد عرصه‌حیات کردید و چنان اوج می‌گیرد که بصورت یک انسان عالم و آکاه به والاترین مراحل حیات دست می‌یابد.

ابن سخن براین اساس استوار است که علم و دانش شریفترین حالات ارج آفرین انسان می‌باشد. زیرا اگر- جز علم - جهات و حیثیات دیگری معیار برتری انسان بستان میرفت و این حیثیات از لحاظ اهمیت در درجه

سرمهقاله

و سلنه طبعی مسکرات و مسلمان مومن بودت در گفت خود مواردی انسوان و عطف منی و الکو معرفی مسوده و لقی همانطور که ناکون مانون انسان مسلکت‌داری که برآسان احکام شرعی بیونه شده باندندندوس گردیده بود و این اولین باری است که عالی سخن خود در تاریخ شرمه و سکانه شده، آشنا بحال هم نظام برنشکی که برآسان احکام حده شرعی مذوس گردیده باشد و در دو بعد مده برنشکی و اعلانی برنشکی با توجه به اصول سیدانتی در رسانی باشکو باندند فراهم شده و لازم است هر چه بزرگتر در هیچ بعده احلاط هرچشمکی چشم افدام موثری احجام شود. لذا اسک که سیر ملنی بس از بحث‌های بعد و گشتنکهای بحث‌های انتها نظام برنشکی برآسان عقلان موافس گذشته احجام شده و باطلخ گزایشی از بایه اسن انتها رفع گردیده لازم است هرچه سرعتزه مده‌ای از همراهان برنشکی و اسلام شناسان مندیت مأمورت داده شود که در اسرع وقت در حیث نعمت احلاط هرچشمکی و اصول مذهبی و اعلانی اسلام در حاضره برنشکی و سپه کوش سطام برنشکی (سخنواره ای از مسعوده اند در اعاده دیگر انساهات سرگز و نعمور به صحیح بودن آن مسعوده اند در اعاده دیگر هم بحث‌لیکه متفاوتی بدو آنکه بایه و اساس مذهبی داشته باشد مسعوده اند سطام سخنوار که سخن برنشکی مثال در فسسه معاویه ای از سیار مثبور است در برنشکی سوکت سخنوار که برنشکی را مقدمة در میان این سه معد از اعاده مسعود ای این سه معد مسابل برنشکی مطلع بوده است. مثبا در آن رسانی‌ای مقدم همام طور که در مسابل سیدانتی در رسانی انتها داشته باشد و نعمور به صحیح بودن آن مسعوده اند در اعاده دیگر هم بحث‌لیکه متفاوتی بدو آنکه بایه و اساس مذهبی داشته باشد مسعوده اند سطام سخنوار که سخن برنشکی مثال در فسسه معاویه ای از سیار مثبور است در برنشکی سوکت سخنوار که برنشکی را مقدمة در میان این سه معد از اعاده مسعود ای این سه معد مسابل برنشکی مطلع شریعت از دوره ساخته و در میان اتفاق اسلام در میان اسنانت بررسی و مسی احکام مشخص و فطی اعلام گردید و اصول اعلانی مذهبی شده که برنشکی و بزرگ مسایل مزایی از این احکام و این اصول روش دیگری را عوای ایشانه برنشکی دارد انتها سعادت مسایل برنشکی که این می‌را عوای

فواین حفظ اسلام و سایر کتب سر و لاب مفہم سوانی با سلکی اداره کلیه انتهاه. سنگی مودانه این سایر کتب سخنوار ملک برنشکی این گذوری می‌باشد روزی از الدده دهده رویش برنشکی در اعماق سعادت‌جهان شاهد. سطام برنشکی سایر سابل در میانی سهایی سوانی مسایل ملکه ای سعد کمال ملا مسخدم است. اصول مذهبی برنشکی اصول احلاطی برنشکی و سابل سیدانتی در رسانی برنشکی که سخن که از این سه اصول معاویه ای این سه معد مسابل برنشکی را دری می‌رسیم از رسانی امساله ای این رسانی مسایل برنشکی ای این سه معد مسابل برنشکی مطلع بوده است. مثبا در آن رسانی‌ای مقدم همام طور که در مسابل سیدانتی در رسانی انتها داشته باشد و نعمور به صحیح بودن آن مسعوده اند در اعاده دیگر هم بحث‌لیکه متفاوتی بدو آنکه بایه و اساس مذهبی داشته باشد مسعوده اند سطام سخنوار که سخن برنشکی مثال در فسسه معاویه ای از سیار مثبور است در برنشکی سوکت سخنوار که برنشکی را مقدمة در میان این سه معد از اعاده مسعود ای این سه معد مسابل برنشکی مطلع شریعت از دوره ساخته و در میان اتفاق اسلام در میان اسنانت بررسی و مسی احکام مشخص و فطی اعلام گردید و اصول اعلانی مذهبی شده که برنشکی و بزرگ مسایل مزایی از این احکام و این اصول روش دیگری را عوای ایشانه برنشکی دارد انتها سعادت مسایل برنشکی که این می‌را عوای